

POLSKA  
RZECZPOSPOLITA  
LUDOWA



URZĄD  
PATENTOWY  
PRL

# OPIS PATENTOWY

65559

Patent dodatkowy  
do patentu \_\_\_\_\_

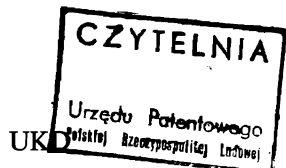
Kl. 47b, 29/10

Zgłoszono: 28.VII.1969 (P 135 077)

Pierwszeństwo: \_\_\_\_\_

MKP F16c 29/10

Opublikowano: 20.X.1972



**Twórca wynalazku:** Stanisław Walczak

**Właściciel patentu:** Kombinat „PREMA FŁT” Zakład Doświadczalny Przemysłu Łożyskowego, Kraśnik Fabryczny (Polska)

## Element do ustalania i mocowania łożysk tocznych

1

Przedmiotem wynalazku jest element do ustalania i mocowania łożysk tocznych w węzłach łożyskowych, na przykład wrzecion szlifierskich.

Dotychczas łożyska są ustalane i mocowane za pośrednictwem elementów oporowych z czołami płaskimi, co w przypadku nierównoległości tych powierzchni powoduje skośne ustawienie łożyska w stosunku do osi obrotu, a tym samym powstanie nadwyżki obciążenia i zmniejszenie jego żywotności. Znane jest również, dla uniknięcia skośnego ustawienia łożyska, stosowanie sprężyn między czołami elementów oporowych i łożysk, jednak taki sposób nie zapewnia pełnej kompensacji nadwyżki obciążenia wynikłej z nierównoległości czoł oporowych. Takie ustalanie i mocowanie łożysk nie pozwala na pełne wykorzystanie wysokiej klasy dokładności w jakich wykonywane są łożyska.

Celem wynalazku jest usunięcie podanych wyżej niedogodności przez zaprojektowanie elementów do ustalania i mocowania łożysk w węzłach łożyskowych, które niezależnie od równoległości ich czoł zapewnią właściwe położenie łożyska.

Cel ten został osiągnięty dzięki temu, że element do ustalania i mocowania łożysk tocznych składa się z dwóch części, z których jedna posiada stożkowe gniazdo, a druga powierzchnię kulistą, która stykając się z gniazdem stożkowym tworzy liniowy styk. Obie części elementu montowane są z luzem w stosunku do obudowy węzła łożyskowego lub wału, zapewniając właściwe ustawienie łożyska, niezależnie od równoległości czoł oporowych.

2

Przedmiot wynalazku jest przedstawiony w przykładzie wykonania na rysunku na którym fig. 1 przedstawia podłużny przekrój elementu, fig. 2 — przykładowe ustalenie i zamocowanie łożyska w węźle łożyskowym wrzeciona szlifierskiego.

Jak uwidoczniono na fig. 1, element składa się z części 1, która posiada gniazdo stożkowe o kącie rozwarcia mniejszym od 90° oraz części 2 posiadającej powierzchnię kulistą. Połączenie części 1 i 2 tworzy element wahliwo-sprężysty, który zapewnia właściwe ustawienie łożysk w węzłach łożyskowych. Na fig. 2 pokazano przykładowe ustalenie i zamocowanie łożyska w wrzecionie szlifierskim.

Pierścień wewnętrzny i zewnętrzny łożyska dociskany jest z obu stron za pośrednictwem elementów do ustalania i mocowania łożysk tocznych. W przypadku stosowania podwójnych łożysk, dodatkowo rozdziela się je dodatkowymi elementami.

### Zastrzeżenie patentowe

Element do ustalania i mocowania łożysk tocznych, **znamienny tym**, że składa się z dwóch części (1) i (2), z których część (1) zewnętrzna zaopatrzona jest w ścięte stożkowe gniazdo, natomiast część (2) wewnętrzna posiada powierzchnię zewnętrzną kulistą opartą wahlwie o powierzchnię stożkową części (1), dzięki czemu obie części (1) i (2) tworzą zespół wahlwie-sprężysty o liniowym styku.

